

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Bruseli, 21.4.2009
KOM(2009) 199 v konečnom znení

Odporúčanie na

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku

Návrh na

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí strednodobej finančnej pomoci EÚ Rumunsku

Odporúčanie na

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku

a

Návrh na

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí strednodobej finančnej pomoci EÚ Rumunsku

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. ÚVOD

Rumunsko zaznamenalo v ostatných rokoch veľmi vysoký hospodársky rast, ktorý od roku 2002 dosahoval v priemere 6,5 % a v roku 2008 dosiahol dokonca 7,1 %. Hybnými silami rastu boli najmä domáci dopyt po spotrebe a investíciách, poháňaný prudkým rozvojom finančného sprostredkovateľstva financovaného zo zahraničia, a výrazný rast miezd. Vysoká miera úverov prijímaných z vonkajších zdrojov viedla k rýchlemu zvyšovaniu zahraničného dlhu, ktorý na konci roku 2008 dosiahol 53 % HDP, a rozsiahle poskytovanie úverov v cudzej mene zvýšilo zraniteľnosť bilancie domácností a podnikov voči náhlým výkyvom výmenného kurzu. Tlaky vyplývajúce z domáceho dopytu ďalej zvýraznila procyklická fiškálna politika, pričom čisté pôžičky verejnej správy sa výrazne zvýšili z 1,2 % HDP v roku 2005 na 5,4 % HDP v roku 2008 napriek postupne vydaným stanoviskám Rady a politickému odporúčaniam Komisie z júna 2008, v ktorých sa požadovala fiškálna konsolidácia a zlepšenie rozpočtového riadenia.

Celosvetové zhoršenie hospodárskej situácie a zvýšená neochota niesť riziko vo vzťahu k vnútroštátnym citlivým problémom viedli k výraznému obmedzeniu kapitálových tokov do Rumunska. Zväčšili sa tlaky na výmenný kurz, čo viedlo k viac ako 30 % kumulatívne znehodnoteniu od augusta 2007. V štvrtom štvrtroku 2008 sa domáci dopyt medziročne znížil o viac ako 4 %, najmä v dôsledku poklesu súkromnej spotreby, z dvojciferných hodnôt mier rastu v prvých troch štvrtrokoch. Okrem toho vývoju v oblasti vonkajšej konkurencieschopnosti a produktivity prekáža pomalé tempo štrukturálnych reforiem vykonávaných od pristúpenia k EÚ. Vláda takisto čelí čoraz väčším ťažkostiam na trhu s dlhopismi s priemernými výnosmi vyššími približne o 300 bázických bodov oproti situácii spreď roka a takmer úplne založenými na dlhopisoch s krátkodobou splatnosťou.

So zreteľom na tieto okolnosti rumunské orgány¹ požiadali 6. marca 2009 ES o podporu platobnej bilancie a s podobnou žiadosťou sa obrátili aj na MMF a Svetovú banku. Hoci v súčasnosti nie je akútna kríza, domnievajú sa, že finančná podpora z vonkajších zdrojov je v tomto štádiu potrebná na posilnenie devízových rezerv Rumunska na základe scenára významných tlakov na financovanie verejného aj súkromného sektora v nasledujúcich dvoch rokoch z vonkajších zdrojov. Program by takisto prispel k posilneniu dôvery v schopnosť Rumunska splniť si svoje vonkajšie záväzky.

Komisia spolu s predsedníctvom Rady oznámili 9. marca, že EÚ je pripravená sa spolu s MMF podieľať na koordinovanom finančnom balíku na podporu stability platobnej bilancie Rumunska. Zdôraznilo sa však, že finančná pomoc je podmienená jasným záväzkom rumunských orgánov uskutočňovať podporný politický program.

Na základe rokovaní s Komisiou a MMF rumunské orgány pošlú Komisii a MMF vyhlásenie o úmysle, v ktorom zdôraznia hlavné prvky svojho programu úpravy hospodárstva. Finančná pomoc Rady Rumunsku je podmienená prijatím tohto listu. Hlavným cieľom tejto úpravy je tlmieť účinky prudkého poklesu prílevu súkromného kapitálu a súčasne zaviesť politické opatrenia na riešenie vonkajšej a fiškálnej nerovnováhy a na posilnenie finančného sektora. So zreteľom na tento program materské inštitúcie deviatich najväčších bánk v zahraničnom vlastníctve zapísaných v obchodnom registri v Rumunsku prijali koordinovaný prísľub udržať si svoju celkovú zainteresovanosť v Rumunsku a v prípade potreby poskytnúť ďalší kapitál.

2. MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ A VÝHLED

Po niekoľkých rokoch výrazného rastu HDP, ktorý od roku 2002 dosahoval medziročne v priemere 6,5 %, sa tento rast v štvrtom štvrtroku 2008 prudko znížil na medziročnú hodnotu 2,9 %. Došlo k tomu najmä následkom medziročného zníženia súkromnej spotreby takmer o 4 %, ku ktorému došlo súbežne s prakticky úplným zastavením poskytovania bankových úverov. Vo štvrtom štvrtroku sa tvorba hrubého fixného kapitálu prudko spomalila medziročne z vyše 30 % v prvom štvrtroku na úroveň tesne pod 3 %. Spomalenie na strane ponuky bolo spôsobené poklesom v priemyselnom odvetví približne o 8 % z rastu o 5,5 % v prvom štvrtroku 2008. Stavebníctvo a služby takisto zaznamenali prudký pokles.

Prudký pokles domáceho dopytu vo štvrtom štvrtroku viedol aj k poklesu dovozu, pričom medziročné miery rastu sa ku koncu roka dostali do záporných hodnôt (-18 % medziročne) a v januári 2009 bol zaznamenaný ešte ďalší pokles (-28 % medziročne v RON). Došlo takisto k oslabeniu výkonnosti vývozu (-8 % medziročne v decembri 2008 a -13 % v januári 2009). Deficit bežného účtu sa v roku 2008 celkovo mierne znížil, ale napriek tomu zostal na vysokej úrovni 12,3 % HDP, z 13,5 % HDP v roku 2007. Pokiaľ ide o financovanie, z priamych zahraničných investícií sa uhradilo približne 54 % deficitu bežného účtu v roku 2008. Zvyšok bol financovaný najmä prostredníctvom zahraničného dlhu (prevažne súkromného), ktorý sa na konci roku 2008 zvýšil približne na 53 % HDP.

- Počas hospodárskeho rozmachu nedostatok pracovných síl, ktorý možno pripísať migračným tokom smerom von a relatívne vysokému podielu nekvalifikovanej pracovnej

¹ V súlade s usmernením o úveroch pre členské štáty EÚ zo zdrojov mimo Spoločenstva, ktoré EFC prijal 29. septembra 2008, sa to uskutočnilo listom ministra financií Gheorghe Pogea komisárovi Joaquinovi Almuniovi. Podobný list napísal člen EFC Ștefan Nanu tajomníčke EFC Odile Renaud Basso a členovi Komisie v EFC Marcovi Buti.

sily, prispel k vzniku mzdovej a cenovej špirály, pričom rozvoj produktivity bol predstihnutý rastom miezd. Rast miezd zostal v prvých dvoch štvrtrokoch 2008 veľmi silný (pritom nominálne mzdy sa medziročne zvýšili približne o 25 %), ale odvtedy sa zmiernil a v januári 2009 dosiahol medziročnú hodnotu 13 %. Bez ohľadu na klesajúce ceny komodít a potravín sa inflácia meraná indexom spotrebiteľských cien (ISC) opäť zvýšila zo 6,3 % v decembri 2008 na 6,9 % vo februári 2009 vzhľadom na 8 % znehodnotenie nominálneho efektívneho výmenného kurzu počas tohto obdobia.

Vzhľadom na prudké spomalenie hospodárskej aktivity vo štvrtom štvrtroku 2008 a pravdepodobné ďalšie oslabenie celosvetového hospodárskeho výhľadu sa predpokladá, že rast HDP sa v roku 2009 zmení na záporný približne na úrovni -4 % v dôsledku zníženia spotreby a investícií, čo sa čiastočne neutralizuje korekciou vonkajšieho deficitu.

3. VEREJNÉ FINANČIE

Počas rastu dopytu v období medzi rokmi 2005-2008 Rumunsko uskutočňovalo procyklickú fiškálnu politiku, pričom základný deficit sa zvýšil z 1,2 % HDP v roku 2005 na 5,4 % HDP v roku 2008 v prostredí priemerného rastu reálneho HDP vo výške 6,5 % a opakovaných odporúčaní poskytnutých v stanovisku Rady z februára 2008 ku konvergenčnému programu Rumunska a v odporúčaní Komisie pre oblasť politiky z roku 2008. To bolo spôsobené vo veľkej miere celkovým slabým rozpočtovým plánovaním a plnením rozpočtu. Neočakávané príjmy sa zvyčajne minuli v procese rozpočtových korekcií počas roka a žiadna rezerva sa neponechala na horšie časy. Nedostatky vo verejnej správe prispeli aj k opakovanému nedostatočnému plneniu plánov kapitálových výdavkov a časť zdrojov vyčlenených v rozpočte na investície bola následne presunutá do bežných výdavkov, ako sú napríklad mzdy vo verejnom sektore a sociálne transfery. Rast miezd vo verejnom sektore sa stal hybnou silou rastu miezd v súkromnom sektore, pričom úrovne miezd boli vyššie vo verejnom sektore. Počas obdobia rokov 2005-2008 sa platy vo verejnom sektore v nominálnom vyjadrení zdvojnásobili. Nakoniec je potrebné spomenúť, že veľké výdavkové položky sú sústredené v posledných týždňoch roka, čo má závažný vplyv na hodnovernosť a predvídateľnosť rozpočtu. Napriek odporúčaniam uvedeným v politickom odporúčaní Komisie z júna 2008 sa pokrok pri implementácii záväzného strednodobého fiškálneho rámca nedosiahol.

Rozpočet na rok 2009 predložený novou vládou a prijatý parlamentom na konci februára obsahuje viaceré opatrenia s cieľom znížiť deficit z 5,4 % HDP v roku 2008 na 2,0 % HDP v roku 2009 pri predpoklade 2,5 % rastu reálneho HDP. Medzi tieto opatrenia patrí zmrazenie prijímania zamestnancov a zrušenie rôznych prémieí a príplatkov vo verejnom sektore, zníženie výdavkov na tovar a služby, obmedzenie zvýšenia miezd vo verejnom sektore a naviazanie dôchodkov na infláciu namiesto na vývoj miezd. Na druhej strane vláda plánuje výrazne zvýšiť verejné investície. K dátumu prijatia však už bolo jasné, že tento cieľ v oblasti deficitu je nereálny, najmä vzhľadom na to, že východiskový makroekonomický scenár a plánovanie výnosov boli príliš optimistické. Okrem toho pri neexistencii komplexnej reformy výdavkovej politiky existovali potenciálne riziká týkajúce sa vykonávania opatrení v oblasti výdavkov.

4. FINANČNÉ TRHY

Vo finančnom systéme Rumunska je dominantný bankový sektor, ktorý sa v ostatných niekoľkých rokoch veľmi rýchlo rozvíjal. Celkový objem čistých aktív v rumunskom bankovom sektore bol na konci roku 2008 približne 315 miliárd RON (62 % HDP). Banky sú

vo veľkej miere v zahraničnom vlastníctve. V decembri 2008 úverové inštitúcie s väčšinovým zahraničným kapitálom (vrátane pobočiek zahraničných bánk) ovládali približne 88 % celkových čistých aktív všetkých úverových inštitúcií fungujúcich v Rumunsku. V Rumunsku sú najviac zainteresované banky z Rakúska, Grécka, Francúzska a Talianska.

Počas ostatných niekoľkých rokov rumunský bankový sektor presadzoval rýchly rast úverov, pričom pomer úverov k vkladom sa v roku 2008 zvýšil na 122 %. Hoci rast úverov začal z nízkeho základu, zväčšovanie objemu úverov denominovaných predovšetkým v cudzej mene (ktoré v januári 2009 predstavovali približne 59 % celkových domácich úverov pre súkromný sektor) dostalo rumunský bankový sektor do veľkej závislosti od financovania zo zahraničia. V druhej polovici roku 2008 sa úverová aktivita výrazne spomalila, pričom ročný rast úverov klesal z úrovne nad 60 %, ktorá bola v júni 2008, na 36,5 % v decembri 2008.

Hoci v súčasnosti zostáva bankový sektor zjavne relatívne zdravý a dobre kapitalizovaný (s kapitálovou primeranosťou na konci roku 2008 na úrovni 12,3 %), finančná stabilita v Rumunsku by mohla byť ochromená. Zhoršujúci sa makroekonomický výhľad naznačuje, že v nasledujúcich mesiacoch pravdepodobne dôjde k rýchlemu rastu podielu nevýnosných úverov. Okrem toho vzhľadom na to, že rumunský súkromný sektor sa veľmi spolieha na úvery denominované v cudzej mene, každé ďalšie znehodnotenie lei by veľmi zaťažilo finančnú situáciu domácností a podnikov.

5. PLATOBNÁ BILANCIA A POŽIADAVKY NA FINANCOVANIE Z VONKAJŠÍCH ZDROJOV

Hospodársky rozmach v ostatných rokoch bol v Rumunsku charakterizovaný vznikom veľkých vonkajších hospodárskych nerovnováh a neudržateľného nárastu vonkajších záväzkov. Deficit bežného účtu sa zvýšil z 5,8 % HDP v roku 2004 na 13,5 % HDP v roku 2007 a v roku 2008 zostal na úrovni nad 12 % HDP. V dôsledku toho hrubý zahraničný dlh dosiahol na konci roku 2008 úroveň 55 % HDP.

Rumunské finančné trhy sú od začiatku októbra 2008 pod stálym tlakom. Znižovanie pákového efektu, slabé základy Rumunska a jeho subinvestičný stupeň výrazne zaťažujú peňažný, medzibankový, akciový a dlhopisový trh. Očakáva sa, že financovanie z vonkajších zdrojov zostane nejaký čas pod značným tlakom, keďže pretrvávajúci, hoci klesajúci, deficit bežného účtu ani potreba znovu obnoviť rozsiahle krátkodobejšie a dlhodobejšie úvery v cudzích menách nebudú v období rokov 2009-2011 pravdepodobne úplne uhrádzané priamymi zahraničnými investíciami ani inými prílevmi z finančných a kapitálových účtov.

So zreteľom na uvedené skutočnosti Komisia zastáva názor, že rumunská platobná bilancia je vážne ohrozená. Komisia preto Rade odporúča, aby rozhodla o poskytnutí vzájomnej pomoci. Celkové potreby financovania v období do prvého štvrtroka 2011 sa odhadujú na 20 miliárd EUR. Táto suma zahŕňa rezervu na očakávaný pokračujúci deficit bežného účtu, neúplné obnovenie splatných úverov, niektoré odlevy kapitálu a akumuláciu oficiálnych devízových rezerv na obozretnú úroveň. Miera obnovy zainteresovanosti zahraničných bánk v Rumunsku sa predpokladá na úrovni 100 %, keď sa poskytne vzájomná pomoc, v súlade s požadovaným záväzkom hlavných zahraničných bánk udržať si svoju zainteresovanosť v Rumunsku (ako potvrdili vo svojom spoločnom vyhlásení z 26. marca 2009), pričom predpokladaná miera obnovy pri zahraničnom dlhu v prípade podnikateľských subjektov voči materským spoločnostiam a pri zahraničných dlhoch rumunských bánk je v roku 2009 na úrovni 50 %. Predpokladá sa, že v rokoch 2010 a 2011 sa všetky splatné zahraničné záväzky obnovia v objeme 100 % v súlade s očakávanou stabilizáciou finančného trhu a začiatkom oživenia na hlavných vývozných trhoch Rumunska. Okrem stanovenia dostatočne vysokej cieľovej sumy devízových rezerv (v objeme viac ako 100 % krátkodobého zahraničného dlhu pri

zostávajúcej splatnosti) sa vykonali konzervatívne odhady, pokiaľ ide o ostatné odlevy kapitálu, ako sú napríklad odlev vkladov nerezidentov, pokles obchodných úverov a odlev prostriedkov z portfólií, s cieľom zahrnúť do výpočtov dodatočné tlmiace prvky. Príslušný predpoklad rastu HDP v roku 2009 je -4 % a v roku 2010 približne 0 %. Deficit bežného účtu sa odhaduje na 7,5 % HDP v roku 2009 a 6,5 % HDP v roku 2010.

6. POMOC EÚ V RÁMCI SYSTÉMU PRE PLATOBNÉ BILANCIE AKO SÚČASŤ MEDZINÁRODNÉHO ÚSILIA

Vzhľadom na vážne ťažkosti, ktoré v súčasnosti Rumunsko má s platobnou bilanciou, Komisia pod podmienkou, že rumunské orgány sa pevne zaviazajú uskutočňovať hlavný program fiškálnych, finančných a štrukturálnych úprav, a po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom zo 17. marca 2009, odporúča Rade poskytnúť vzájomnú pomoc podľa článku 119 Zmluvy o ES.

Komisia po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom ďalej navrhuje, aby po prijatí uvedeného rozhodnutia Rady o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku na odporúčanie Komisie Rada prijala v rámci systému EÚ pre pomoc členským štátom (zavedeného nariadením Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002) rozhodnutie, ktorým sa poskytuje strednodobá finančná pomoc Rumunsku vo výške do 5 miliárd EUR na podporu udržateľnosti jeho platobnej bilancie.

Strednodobá finančná pomoc Rumunsku v rámci systému pre platobné bilancie členských štátov (so zreteľom na nariadenie č. 332/2002) sa za súčasnej situácie znížených prílevov kapitálu a vysokej fiškálnej a vonkajšej nerovnováhy zdá byť primeraná. Bezprostredný cieľ je uľahčiť systematickú úpravu vonkajšieho deficitu, a tým zmierniť nadmerné tlaky na výmenný kurz, ktoré by inak mohli viesť k veľmi vážnej finančnej situácii podnikového sektora a sektora domácností a zosťriť recesiu a vyvolať napätia v bankovom sektore.

Celkové potreby financovania na obdobie do štvrtého štvrťroka 2011 sa odhadujú na 20 miliárd EUR. Pomoc EÚ Rumunsku sa poskytuje zároveň s podporou MMF prostredníctvom dohody o pohotovostnom úvere vo výške 11,4 miliardy ZPČ (približne 12,95 miliardy EUR, 1 085 % kvóty Rumunska v MMF). Ďalšia mnohostranná podpora vo výške 2 miliárd EUR sa poskytne týmto spôsobom: Svetová banka navyše popri svojich bežných úverových aktivitách poskytne 1 miliardu EUR a EIB a EBOR poskytnú ďalšiu 1 miliardu EUR.

Materské inštitúcie deviatich najväčších bánk v zahraničnom vlastníctve zapísaných v obchodnom registri v Rumunsku sa 26. marca 2009 spoločne zaviazali udržiavať svoju celkovú zainteresovanosť v Rumunsku počas programového obdobia a dohodli sa na podpore svojich rumunských dcérskych spoločností s cieľom zachovať ich súčasné dobré finančné postavenie počas obdobia turbulencií na trhu a spomalenia hospodárskeho rastu. Tento záväzok bude znovu potvrdený v jednotlivých upokojujúcich listoch kľúčových bánk Národnej banke Rumunska (NBR), ktorá bude spoločne s orgánmi dohľadu domovskej krajiny pozorne monitorovať plnenie tohto záväzku. Finančná pomoc EÚ sa poskytuje na podporu jednoznačného záväzku rumunských orgánov uskutočňovať komplexný hospodársky program. Tento program bol dohodnutý s rumunskými orgánmi.

Komisia bude v pravidelných intervaloch v spolupráci s HFV overovať, či sú splnené podmienky hospodárskej politiky, na ktoré je pomoc viazaná, prostredníctvom pracovných návštev a pravidelného podávania správ príslušnými orgánmi. Počas vykonávania programu bude Komisia poskytovať aj dodatočné politické poradenstvo a technickú pomoc v konkrétnych oblastiach. Hlavnými prvkami tohto programu sú:

a. Fiškálna konsolidácia

Vláda sa popri opatreniach vo výške 3 % HDP zahrnutých v rozpočte na rok 2009 prijatom vo februári 2009 zaviazala vykonať ďalšie fiškálne úpravy vo výške 1,1 % HDP. Na základe revidovanej prognózy zníženia HDP o 4 % v roku 2009 a dodatočných rozpočtových opatrení tieto orgány vytýčili cieľ dosiahnuť celkový deficit verejných financií na úrovni 5,1 % HDP, z čoho vyplýva významná štrukturálna úprava v porovnaní s výsledkom plnenia rozpočtu za rok 2008. Zmenený a doplnený rozpočet na rok 2009, ktorý sa zakladá na aktualizovanom výhľade hospodárskeho vývoja a ďalších opatreniach, schválil Parlament v druhom štvrtroku 2009.

Fiškálna konsolidácia sa bude sústreďovať na stranu výdavkov. Primárne výdavky verejnej správy sa znížia o ďalších 0,85 percentuálneho bodu HDP v porovnaní s rozpočtom na rok 2009. To sa dosiahne prostredníctvom i) zníženia (o odhadovaných 4 až 4,5 % oproti úrovni z roku 2008) mzdových výdavkov vo verejnom sektore formou rezignácie na zvyšovanie miezd vo verejnom sektore (spolu 5 %) plánované na rok 2009 alebo zodpovedajúce ďalšie znížovanie v oblasti zamestnanosti a zamestnanosti vo verejnom sektore, vrátane nahradenia len 1 zo 7 odchádzajúcich zamestnancov; ii) ďalšieho zníženia výdavkov na tovar a služby a dotácií verejným podnikom; iii) zníženia niektorých kapitálových výdavkov na položky, ako napríklad vozidlá a kancelárske vybavenie, a vytvorením realistickejšieho harmonogramu investičných projektov podporovaných EÚ. Verejné investície sa však podľa prognózy v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 výrazne zvýšia (približne o 6,5 % HDP v roku 2009 v porovnaní s 5,75 % HDP v roku 2008). Na strane príjmov sa očakáva, že opatrenia na odstránenie niektorých daňových odpočtov a náhrad (najmä v prípade firemných áut a odpisy novoocenených aktív) vytvoria ďalších 0,25 % HDP. Vláda sa zaviazala pokračovať vo fiškálnej konsolidácii založenej na výdavkoch a ďalej znižovať deficit na 4,1 % HDP v roku 2010 a menej ako 3 % HDP v roku 2011.

Počas vykonávania tohto programu bude Komisia poskytovať rumunským orgánom neustále usmernenia a poradenstvo s cieľom zaistiť udržateľnú korekciu deficitu.

b. Reforma fiškálneho riadenia

S cieľom pomôcť dosiahnuť udržateľný výsledok nižších rozpočtových deficitov sa prijímajú opatrenia na zlepšenie rozpočtovej stratégie a rozpočtového procesu. Kľúčovým prvkom bude zákon o fiškálnej zodpovednosti, ktorý okrem iného bude vyžadovať, aby sa ustanovili postupy na zlepšenie viacročného zostavovania a plnenia rozpočtu, ustanovenie limitov na revízie rozpočtov počas roka a navrhnutie fiškálnych pravidiel s cieľom zlepšiť spravovanie rozpočtu a dosiahnuť úplné dodržiavanie požiadaviek Paktu o stabilite a raste. Týmto zákonom by sa mala takisto vytvoriť rada pre fiškálne záležitosti, ktorá bude zabezpečovať nezávislé a odborné skúmanie.

S cieľom zlepšiť predvídateľnosť a transparentnosť rozpočtu bude reštrukturalizovaný systém odmeňovania vo verejnom sektore vrátane zjednotenia a zjednodušenia mzdových taríf a reformy systému príplatkov a prémie. Cieľom tohto opatrenia je riešiť hlavné problémy systému odmeňovania vo verejnom sektore: príplatky a prémie tvoria príliš veľkú časť z celkovej odmeny, neexistujú jednotné mzdové tarify a existuje veľký počet zákonov upravujúcich platy v rôznych častiach systému odmeňovania.

S cieľom pomôcť zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií sa budú reformovať hlavné parametre systému dôchodkového zabezpečenia. Zmeny budú zahŕňať posun k indexovaniu verejných dôchodkov podľa spotrebiteľských cien, obmedzovanie rozsahu zvyšovania dôchodkov vykonávaného podľa vlastného uváženia a postupné ďalšie zvyšovanie veku odchodu do dôchodku nad úroveň

plánov dohodnutých v súčasnosti (najmä v prípade žien), pričom sa zohľadní vývoj priemernej dĺžky života. Okrem toho v prípade skupín verejných zamestnancov, ktoré sú v súčasnosti vylúčené z akciového kapitálu, sa takéto príspevky zavedú postupne. V programe sa predpokladá pokračovanie zavádzania druhého dôchodkového piliera s pravidelnými plánovanými zvýšeniami príspevkov podľa pôvodného plánu.

c. Menová politika a politika v oblasti finančného sektora

Menová politika bude naďalej zameraná na cenovú stabilitu a dosiahnutie cieľa NBR pre infláciu (ktorý v súčasnosti predstavuje 3,5 % \pm 1 percento na konci roka 2009). Pokiaľ ide o finančný sektor, NBR bude vykonávať stresové testy jednotlivých súvah a úverových portfólií bánk podľa rôznych scenárov na základe usmernení EÚ pre oceňovanie, ktoré sa budú používať na hodnotenie potenciálnych zvýšení vlastných zdrojov potrebných na zaistenie, že ukazovatele platobnej schopnosti sa udržia nad úrovňou 10 percent počas celého programového obdobia. Po dokončení stresových testov budú materské banky v súlade so svojim záväzkom, že primerane podporia svoje dcérske spoločnosti (potvrdeným v ich spoločnom vyhlásení z 26. marca 2009), povinné zabezpečiť do konca septembra 2009 dostatočné zdroje na pokrytie potenciálnych schodkov zistených stresovými testami.

V programe sa okrem toho predpokladá, že bankový zákon a zákon o likvidácii spoločností sa zmenia a doplnia tak, aby v prípade ťažkostí bánk boli schopné včas a účinne reagovať. Hlavným cieľom týchto zmien a doplnení bude posilniť právomoci správcov bánk, na ktoré bola uvalená nútená správa. Popri riešení problémov bánk je cieľom ďalších opatrení posilniť právomoci NBR v oblasti nápravy na základe ustanovení, ktoré jej umožňujú od významných akcionárov požadovať, aby zvýšili svoj akciový kapitál a banku finančne podporili, a zakázať alebo obmedziť rozdelenie zisku. Finančný dohľad sa posilní v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ. Okrem toho sa zavedú požiadavky na podrobnejšie vykazovanie likvidity a vo vhodnom čase by sa zákonná minimálna úroveň kapitálovej primeranosti mala zvýšiť z 8 % na 10 %. Navyše sa postupy aktivácie poistenia vkladov pozmenia, aby sa zjednodušila a zrýchlila ich výplata. Podľa upravených právnych predpisov sa poistenie vkladov zaktivuje na základe rozhodnutia NBR v lehote 21 dní. Nakoniec, s cieľom zaručiť dostatočné zabezpečenie likvidity sa NBR zaviazala rozšíriť spektrum aktív prijateľných ako kolaterál.

d. Štrukturálne reformy

Hospodársky program bude zahŕňať aj opatrenia štrukturálnych reforiem v súlade s oblasťami politiky, na ktoré sa vzťahujú odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané Radou v rámci lisabonskej stratégie. Reformy budú zahŕňať koncepcie na zlepšenie efektívnosti a účinnosti verejnej správy, zlepšenie kvality verejných výdavkov, lepšie využitie a vyššie absorbovanie finančných prostriedkov EÚ, zlepšenie podnikateľského prostredia a riešenie problému nelegálnej práce. Komisia takisto prispieva k budovaniu miestnej kapacity prostredníctvom štrukturálnych fondov, ktorých konkrétna súčasť bola vyčlenená na technickú pomoc.

Tento program sa premieta do podmienenosti hospodárskej politiky zahrnutej v odporúčaní Komisie na rozhodnutie Rady. Podrobnosti podmienenosti hospodárskej politiky, ktoré sú spojené s jednotlivými splátkami úveru EÚ, sa určia v memorande o porozumení

uzatvorenom s rumunskými orgánmi. Tento program sa v úplnom rozsahu premietne aj do aktualizácie rumunského konvergenčného programu.

Účinnosť navrhovaného rozhodnutia by sa skončila tri roky po nadobudnutí účinnosti. Na zaistenie nevyhnutnej flexibility v kontexte súčasného trhu sa navrhuje možnosť využiť úrokové swapy pre úverovú operáciu, ktorou sa financuje táto pôžička. S cieľom zabezpečiť rozpočet EÚ by protistrany potenciálneho swapu museli mať najvyššiu úverovú kvalitu.

V súlade s ustanoveniami návrhu Komisie na nariadenie Rady z 8. apríla 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 332/2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, Komisia, vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom a Európskeho dvora audítov, môžu vyslať svojich vlastných pracovníkov alebo riadne oprávnených zástupcov vykonať akékoľvek technické alebo finančné kontroly alebo audity, ktoré považujú za nevyhnutné v súvislosti s riadením tejto pomoci. Zaistí sa vyšetrovanie a uspokojivé riešenie všetkých podozrivých a skutočných prípadov podvodu, korupcie a akejkoľvek inej protizákonnej činnosti vo vzťahu k riadeniu pomoci ES pre platobnú bilanciu škodlivej pre finančné záujmy ES. Všetky takéto prípady, ako aj s nimi súvisiace opatrenia prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi sa bezodkladne oznámia Komisii. Do memoranda o porozumení a zmluvy o úvere už budú začlenené aj nové technické ustanovenia návrhu Komisie na nariadenie Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 332/2002.

Súbežne s monitorovaním politickej podmienenosti tohto programu bude Komisia aj naďalej monitorovať pokrok v oblasti reformy súdnictva a boja proti korupcii v rámci mechanizmu spolupráce a overovania. Životnosť tohto mechanizmu nezávisí od trvania programu pomoci. V priebežnej správe z februára 2009 sa dospelo k záveru, že rumunské orgány by mali zintenzívniť reformu súdnictva a boj proti korupcii s cieľom zvrátiť určité negatívne tendencie posledných mesiacov. To znamená najmä prijatie zákonov potrebných na modernizáciu právneho systému a dokázanie, prostredníctvom rýchleho vyriešenia prípadov korupcie vysokej úrovne, že právny systém je schopný vykonávať zákony nezávisle a efektívne.

Komisia bude popri monitorovaní politickej podmienenosti aj naďalej monitorovať správne používanie predprístupových a prístupových transferov EÚ, okrem iného prostredníctvom posudzovania dodržiavania podmienok a pravidelného preskúmavania.

Odporúčanie na

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 119,

so zreteľom na odporúčanie Komisie predložené po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom,

keďže:

- (1) Rumunské kapitálové a finančné trhy sa nedávno dostali pod zvýšený tlak, čo je odzrkadlením globálneho hospodárskeho poklesu a rastúcich obáv o stav rumunského hospodárstva vzhľadom na jeho veľký vonkajší deficit a rýchlo rastúci deficit verejných financií. Zvýšili sa aj tlaky na výmenný kurz, čo pre stabilitu širšieho bankového sektora znamená značné riziko.
- (2) V reakcii na túto situáciu vláda a Národná banka Rumunska (ďalej len „NBR“) vypracovali komplexnú stratégiu na pevné zakotvenie makroekonomických politík a znižovanie napätia na finančných trhoch a načrtli túto stratégiu vo vyhlásení o úmysle doručenom Komisii [...]. Uholným kameňom hospodárskeho programu je zníženie fiškálneho deficitu z 5,4 % HDP v roku 2008 na 5,1 % HDP v roku 2009 a na úroveň menej ako 3 % HDP do roku 2011. S cieľom pomôcť dosiahnuť udržateľný výsledok nižších rozpočtových deficitov sa prijímú opatrenia na zlepšenie rozpočtovej stratégie a rozpočtového procesu. Tento hospodársky program, a najmä fiškálne ciele, sa premietnu do rozpočtu verejných financií, ako aj do konvergenčného programu.
- (3) Rada pravidelne hodnotí hospodárske politiky, implementované Rumunskom, najmä v súvislosti s každoročným prehodnocovaním aktualizácie konvergenčného programu Rumunska a vykonávaním národného programu reforiem a pravidelným hodnotením pokroku, ktorý Rumunsko dosiahlo v kontexte konvergenčnej správy a výročnej správy o pokroku,
- (4) Financovanie z vonkajších zdrojov pravdepodobne zostane pod značným tlakom, keďže pretrvávajúci, hoci klesajúci, deficit bežného účtu ani potreba znovu obnoviť rozsiahle krátkodobejšie a dlhodobejšie úvery v cudzích menách nebudú v období rokov 2009-2011 pravdepodobne úplne pokryté priamymi zahraničnými investíciami ani inými prílevmi z finančných a kapitálových účtov. Potreby financovania z vonkajších zdrojov v období do prvého štvrťroka 2011 sa odhadujú na približne 20 miliárd EUR. Miera obnovy zainteresovanosti zahraničných bánk v Rumunsku sa odhaduje na úrovni 100 %, keď sa už poskytne vzájomná pomoc, v súlade s požadovaným záväzkom hlavných zahraničných bánk udržať si svoju zainteresovanosť v Rumunsku (ako potvrdili vo svojom spoločnom vyhlásení z 26.

marca 2009), pričom odhadovaná miera obnovy pri zahraničnom dlhu v prípade podnikateľských subjektov oproti materským spoločnostiam a pri zahraničných dlhoch rumunských bánk je v roku 2009 na úrovni 50 %. Predpokladá sa, že v rokoch 2010 a 2011 sa všetky splatné zahraničné záväzky obnovia v objeme 100 % v súlade s očakávanou stabilizáciou finančného trhu a začiatkom oživenia na hlavných vývozných trhoch Rumunska. Popri stanovení dostatočne vysokej cieľovej sumy devízových rezerv (vo výške viac ako 100 % krátkodobého zahraničného dlhu pri zostávajúcej splatnosti) sa vykonali konzervatívne odhady, pokiaľ ide o ostatné odlevy kapitálu, ako sú napríklad odlev vkladov nerezidentov, pokles obchodných úverov a odlev prostriedkov z portfólií, s cieľom zahrnúť do výpočtov ďalšie tlmiace prvky.

- (5) Rumunské orgány požiadali EÚ a iné medzinárodné finančné inštitúcie o výraznú finančnú pomoc na podporu udržateľnosti platobnej bilancie a uvedenie medzinárodných menových rezerv na obozretnú úroveň.
- (6) V súvislosti s platobnou bilanciou Rumunska existuje vážna hrozba, ktorá opodstatňuje naliehavé poskytnutie vzájomnej pomoci Spoločenstvom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Spoločenstvo poskytne Rumunsku vzájomnú pomoc.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

Návrh na

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva Rumunsku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 332/2002² z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, a najmä na jeho článok 3 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie predložený po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom (ďalej len „HFV“),

keďže:

- (1) Rozhodnutím Rady [...] sa rozhodlo o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku.
- (2) Napriek očakávanému zlepšeniu stavu bežného účtu Komisia, MMF a rumunské orgány odhadovali v marci 2009 potreby Rumunska na financovanie z vonkajších zdrojov v období do prvého štvrtého roka 2011 na 20 miliárd EUR, keďže vzhľadom na nedávny vývoj na finančnom trhu by sa bilancia kapitálového a finančného účtu mohla výrazne zhoršiť.
- (3) Je vhodné poskytnúť Rumunsku podporu Spoločenstva v sume až do 5 miliárd EUR v rámci systému strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, zriadeného nariadením (ES) č. 332/2002. Táto pomoc by sa mala poskytnúť spolu s pôžičkou od Medzinárodného menového fondu vo výške 11,4 miliardy ZPČ (približne 12,95 miliardy EUR) v rámci dohody o pohotovostnom úvere, ktorej schválenie sa očakáva 6. mája 2009. Svetová banka takisto súhlasila s tým, že poskytne Rumunsku pôžičku vo výške 1 miliardy EUR, a EIB a EBOR poskytnú ďalšiu podporu v celkovej výške 1 miliardy EUR.
- (4) Túto pomoc Spoločenstva by mala riadiť Komisia. Špecifické podmienky hospodárskej politiky dohodnuté s orgánmi Rumunska po konzultácii s HFV, by sa mali ustanoviť v memorande o porozumení. Podrobné finančné podmienky by mala ustanoviť Komisia v zmluve o úvere.
- (5) Komisia by v spolupráci s HFV mala v pravidelných intervaloch prostredníctvom pracovných návštev a pravidelného podávania správ príslušnými orgánmi overovať, či sú splnené podmienky hospodárskej politiky, na ktoré je pomoc viazaná.

² Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1.

- (6) Komisia bude po celý čas vykonávania programu poskytovať aj ďalšie politické poradenstvo a technickú pomoc v konkrétnych oblastiach.
- (7) Európsky dvor audítorov má právo vykonávať akékoľvek finančné kontroly alebo audity, ktoré v súvislosti s riadením tejto pomoci považuje za potrebné. Komisia, vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom, má právo vyslať svojich vlastných úradníkov alebo riadne splnomocnených zástupcov, aby vykonali technické alebo finančné kontroly alebo audity, ktoré považuje za potrebné v súvislosti s riadením tejto strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva.
- (8) Súbežne s monitorovaním politickej podmienenosti tohto programu bude Komisia aj naďalej monitorovať pokrok v oblasti reformy súdnictva a v oblasti boja proti korupcii v rámci mechanizmu spolupráce a overovania. Životnosť tohto mechanizmu nezávisí od trvania programu pomoci. Komisia bude popri monitorovaní politickej podmienenosti aj naďalej monitorovať správne používanie predprístupových a poprístupových transferov v rámci EÚ, okrem iného prostredníctvom posudzovania dodržiavania podmienok a pravidelného preskúmavania.
- (9) Pomoc by sa mala poskytnúť so zreteľom na podporovanie udržateľnosti platobnej bilancie v Rumunsku, čím by sa prispelo k úspešnému vykonávaniu vládneho programu hospodárskej politiky,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Spoločenstvo dá Rumunsku k dispozícii strednodobý úver vo výške maximálne 5 miliárd EUR pri maximálnej priemernej dobe splatnosti sedem rokov.
2. Finančná pomoc Spoločenstva je k dispozícii počas troch rokov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

Článok 2

1. Pomoc riadi Komisia spôsobom konzistentným so záväzkami Rumunska a odporúčaniami Rady, najmä odporúčaniami pre jednotlivé krajiny v kontexte vykonávania národného programu reforiem, ako aj konvergenčného programu.
2. Komisia sa po konzultácii s HFV dohodne s rumunskými orgánmi na špecifických podmienkach hospodárskej politiky, na ktoré je finančná pomoc viazaná, ako sa ustanovuje v článku 3 ods. 5. Tieto podmienky sa ustanovia v memorande o porozumení konzistentnom so záväzkami a odporúčaniami uvedenými v odseku 1. Podrobné finančné podmienky ustanoví Komisia v zmluve o úvere.
3. Komisia v spolupráci s EFC pravidelne overuje, či sú splnené podmienky hospodárskej politiky, na ktoré je pomoc viazaná. Rumunské orgány na tento účel dajú Komisii k dispozícii všetky potrebné informácie a v plnom rozsahu s ňou spolupracujú. Komisia priebežne informuje HFV o možnom refinancovaní pôžičiek alebo reštrukturalizácii finančných podmienok.

4. Rumunsko musí byť pripravené prijať a vykonávať ďalšie konsolidačné opatrenia na zaistenie makrofinančnej stability, ak také opatrenia budú počas programu pomoci potrebné. O prijatí akýchkoľvek ďalších opatrení sa rumunské orgány s Komisiou vopred poradia.

Článok 3

1. Komisia sprístupní finančnú pomoc Spoločenstva Rumunsku prostredníctvom najviac piatich splátok, ktorých výška sa ustanoví v memorande o porozumení.
2. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď zmluva o úvere a memorandum o porozumení nadobudnú účinnosť.
3. Ak to bude potrebné na financovanie úveru, povoľuje sa obozretné používanie úrokových swapov s protistranami najvyššej úverovej kvality.
4. Komisia rozhodne o uvoľnení ďalších splátok až keď získa stanovisko HFV.
5. Uhradenie každej ďalšej splátky sa uskutoční na základe uspokojivého vykonávania nového hospodárskeho programu rumunskej vlády, ktorý sa má zahrnúť do konvergenčného programu Rumunska, národného programu reforiem a konkrétnejšie na základe špecifických podmienok hospodárskej politiky ustanovených v memorande o porozumení. Patria sem okrem iného tieto podmienky:
 - (a) Prijat' jasne vytýčený strednodobý fiškálny program navrhnutý na zníženie celkového deficitu verejných financií do roku 2011 na úroveň neprevyšujúcu referenčnú hodnotu podľa Zmluvy o ES vo výške 3 % HDP.
 - (b) Prijat' a vykonať zmenený a doplnený rozpočet na rok 2009 (do druhého štvrt'roka 2009), a to s cieľom dosiahnuť celkový deficit verejných financií v maximálnej hodnote 5,1 % HDP podľa ESA 95.
 - (c) Znížiť mzdové výdavky vo verejnom sektore v nominálnom vyjadrení v porovnaní s výsledkom dosiahnutým v roku 2008 formou rezignácie na zvyšovanie miezd vo verejnom sektore (celkovo vo výške 5 % v nominálnom vyjadrení) plánovanej na rok 2009 (alebo ďalšími rovnocennými škrtmi v oblasti zamestnanosti) a znížiť zamestnanosť vo verejnom sektore vrátane nahradením len 1 zo 7 odchádzajúcich zamestnancov.
 - (d) Ďalšie zníženia výdavkov na tovar a služby a dotácií pre verejné podniky.
 - (e) Zlepšiť rozpočtové riadenie prijatím a zavedením záväzného strednodobého fiškálneho rámca, stanoviť obmedzenia pre revízie rozpočtu počas roka vrátane fiškálnych pravidiel a vytvoriť radu pre fiškálne záležitosti, ktorá bude vykonávať nezávislé a odborné preskúmavanie.
 - (f) Reformovať systém odmeňovania vo verejnom sektore, okrem iného zjednotením a zjednodušením mzdových tabuliek, a reformovať systém prémieí a príplatkov.

- (g) Reformovať kľúčové parametre dôchodkového systému prechodom na indexovanie dôchodkov spotrebiteľskými cenami, a nie mzdami, postupne upraviť vek odchodu do dôchodku za hranicu aktuálnych schválených plánov, najmä v prípade žien, a postupne zaviesť penzijné poistenie skupín zamestnancov verejného sektora, ktorí sú v súčasnosti z tohto poistenia vylúčení.
- (h) Zmeniť a doplniť zákony o bankovníctve a o konkurze tak, aby bolo možné včas a účinne reagovať v prípade, že banky sa dostanú do ťažkostí. Kľúčovým cieľom týchto zmien a doplnení bude posilniť právomoci správcov bánk, na ktoré bola uvalená nútená správa. Popri riešení problémov bánk by sa právomoci NBR v oblasti nápravy mali posilniť ustanoveniami, ktoré jej umožnia vyžadovať, aby významní akcionári zvýšili svoj akciový kapitál a banku finančne podporili, a zakázať alebo obmedziť rozdelenia zisku. Finančný dohľad sa posilní v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ. Okrem toho sa zavedú požiadavky na podrobnejšie vykazovanie likvidity a vo vhodnom čase by sa zákonná minimálna úroveň kapitálovej primeranosti mala zvýšiť z 8 % na 10 %. Okrem toho by sa mali pozmeniť postupy aktivácie poistenia vkladov, aby sa zjednodušila a zrýchlila ich výplata. Podľa upravených právnych predpisov sa poistenie vkladov zaktivuje na základe rozhodnutia NBR v lehote 21 dní. Nakoniec, s cieľom zaručiť dostatočné zabezpečenie likvidity sa NBR zaviazala rozšíriť spektrum aktív prijateľných ako kolaterál.
- (i) Opatrenia štrukturálnych reforiem v oblastiach odporúčaní pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte lisabonskej stratégie. Budú sem patriť opatrenia na zlepšenie efektívnosti a účinnosti verejnej správy, zlepšenie kvality verejných výdavkov, lepšie využitie a vyššie absorbovanie finančných prostriedkov EÚ, zníženie administratívneho, fiškálneho a právneho zaťaženia podnikov a riešenie problému nelegálnej práce, takže sa rozšíri základ dane.
6. S cieľom zaistiť plynulé zavádzanie podmienenosti programu a pomôcť napraviť nerovnováhy udržateľným spôsobom bude Komisia priebežne poskytovať poradenstvo a usmernenia v oblasti fiškálnej reformy, reformy finančného trhu a štrukturálnej reformy.
7. Rumunsko otvorí v Národnej banke Rumunska osobitný účet na riadenie prijatej strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

Článok 5

Uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

VÝKAZ O VPLYVE NA ROZPOČET

(porov. článok 16 vnútorných predpisov)

PRÍSLUŠNÉ OBLASTI POLITIKY: HLAVA 01 – HOSPODÁRSKE A FINANČNÉ ZÁLEŽITOSTI

ČINNOSŤ: FINANČNÉ OPERÁCIE A NÁSTROJE

NÁZOV AKCIE: STREDNODOBÁ FINANČNÁ POMOC EÚ RUMUNSKU

1. NÁZOV NÁVRHU: PRÍSLUŠNÁ ROZPOČTOVÁ POLOŽKA A NÁZOV

01 04 01 01 záruka ES za úvery Spoločenstva poskytnuté na podporu platobnej bilancie

2. PRÁVNY ZÁKLAD:

Článok 119 a 308 Zmluvy o ES; nariadenie Rady č. 332/2002 z 18. februára 2002.

3. CELKOVÉ ČÍSELNÉ ÚDAJE ZA ROZPOČTOVÝ ROK (V EURÁCH)

Táto položka predstavuje štruktúru pre záruku poskytovanú Európskou úniou. Umožní Komisii splácať dlh (istinu, úrok a iné náklady) v prípade, že by bol dlžník (Rumunsko) v omeškaní.

Rozpočtová položka („p.m.“) odzrkadľujúca rozpočtovú záruku sa bude aktivovať iba v prípade, že sa bude skutočne požadovať zaplatenie záruky. Očakáva sa, že za bežných okolností sa zaplatenie rozpočtovej záruky nebude požadovať.

3a – Bežný rok

Neuplatňuje sa.

		VRP
Počiatkové rozpočtové prostriedky na rozpočtový rok (rozpočet)		
Prevody		
Ďalšie rozpočtové prostriedky		
Rozpočtové prostriedky spolu		
Rozpočtové prostriedky, ktoré už boli vyčlenené na iný pracovný program		

Disponibilný zostatok		
Suma na navrhovanú akciu		

3b – Prenosy

Neuplatňuje sa.

		VRP
Prenosy		
Rozpočtové prostriedky, ktoré už boli vyčlenené na iný pracovný program		
Disponibilný zostatok		
Suma na navrhovanú akciu		

3c – Ďalší finančný rok

Neuplatňuje sa.

		VRP
Počiatočné rozpočtové prostriedky na rozpočtový rok (rozpočet)		p.m.
Prevody		
Ďalšie rozpočtové prostriedky		
Rozpočtové prostriedky spolu		
Rozpočtové prostriedky, ktoré už boli vyčlenené na iný pracovný program		
Disponibilný zostatok		
Suma na navrhovanú akciu		p.m.

4. OPIS AKCIE

Navrhovaná strednodobá finančná pomoc Rumunsku pozostáva z úveru Spoločenstva (ktorý sa bude financovať z pôžičiek Spoločenstva na medzinárodných

kapitálových trhoch) vo výške 5 miliárd EUR. Poskytne sa v kontexte medzinárodného finančného balíka, obsahujúceho najmä úver od MMF vo výške 11,40 miliardy SDR (približne 12,95 miliardy EUR) v rámci pohotovostného úveru. Svetová banka sa zaviazala poskytnúť spolu 1 miliardu EUR, a EIB a EBOR takisto poskytnú sumu vo výške 1 miliardy EUR. Strednodobou finančnou pomocou Spoločenstva Rumunsku by sa mala podporiť udržateľnosť platobnej bilancie Rumunska, ktorá je vážne ohrozená, a tým zároveň podporiť nový hospodársky program vlády, ktorého cieľom je okrem iného obnoviť dôveru investorov a zmierniť napätie pociťované na finančných trhoch. Táto pomoc zároveň prispieva k finančnej stabilite, ktorá so zreteľom na posilnenie dôležitých medzinárodných (i medzibankových) prepojení presahuje rámec prijímateľskej krajiny. Takto podporovaný nový hospodársky balík zahŕňa zrýchlené znižovanie deficitu v období rokov 2009-2011, čo by znížilo finančnú potrebu vlády. Nakoniec, pomoc riadená Komisiou po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom predstavuje spôsob na zaistenie toho, že EÚ zostane aj naďalej bezprostredne zapojená do formovania hospodárskych politík v Rumunsku a že tieto politiky budú konzistentné so záväzkami Rumunska v kontexte EÚ a odporúčaniami Rady, a to najmä pokiaľ ide o vykonávanie národného programu reforiem, ako aj konvergenčného programu.

Materské inštitúcie deviatich najväčších bánk v zahraničnom vlastníctve zapísaných v obchodnom registri v Rumunsku sa 26. marca 2009 spoločne zaviazali udržiavať svoju celkovú zainteresovanosť v Rumunsku počas programového obdobia a dohodli sa na podpore svojich rumunských dcérskych spoločností s cieľom zachovať ich súčasné dobré finančné postavenie počas obdobia turbulencií na trhu a spomalenia hospodárskeho rastu. Toto vyhlásenie, spolu s pomocou poskytnutou Spoločenstvom, MMF, Svetovou bankou, EIB a Európskou bankou pre obnovu a rozvoj, zdôrazňuje rozsiahly širokú podporu rumunským orgánom.

Na pôžičky Spoločenstva získané na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií na účely poskytnutia úveru Rumunsku sa vzťahuje záruka Spoločenstva. Úver sa získava na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií. Výška istiny úverov, ktoré sa poskytnú Rumunsku, je 5 miliárd EUR.

Štruktúra záruky poskytovanej Európskou úniou umožní Komisii vykonávať dlhovú službu v prípade, že by Rumunsko bolo v omeškaní.

S cieľom plniť si svoje povinnosti môže Komisia pri vykonávaní dlhovej služby dočasne čerpať zo svojich peňažných zdrojov. V takomto prípade sa bude uplatňovať článok 12 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2000/597/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, 31. 5. 2000, s. 1).

5. POUŽÍVANÁ METÓDA VÝPOČTU

Neuplatňuje sa.

6. ROZVRH PLATIEB (V EURÁCH)

Neuplatňuje sa.

Položka	Rozpočtové prostriedky		Platby				
			Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Nasledujúce finančné roky
	Rok n						
	Rok n+1						
	Rok n						
	Rok n+1						
	Spolu						